

ČETRTEK 17.10.2013, 17:29
NATISNI PISAVA

Slovenija po onesnaženosti zraka v evropskem vrhu

Avtor: STA

Kar 90 odstotkov meščanov EU je izpostavljenih najmočnejšim onesnaževalcem zraka, in sicer na ravneh, ki močno škodujejo zdravju, kažejo podatki poročila o kakovosti zraka v Evropi.

2OCENA: OPOŠLJI
Share

Slovenija je po podatkih Eurostata na tretjem mestu po onesnaženosti z ozonom in na desetem po onesnaženosti s trdimi delci PM10.

Poročilo, ki ga je Evropska agencija za okolje (EEA) objavila v tem tednu, kaže, da sta dva glavna onesnaževalca zraka, ozon in trdi delci, še vedno vzrok težav z dihanjem, povzročata kardiovaskularne bolezni in krajšata življenjsko dobo.

Poročilo kaže, da je problem onesnaženja zraka še kako aktualen

Promet, industrija, kmetijstvo in gospodinjstva k onesnaženju zraka v Evropi prispevajo največ. Kljub zmanjševanju emisij in krčenju koncentracij nekaterih onesnaževalcev v zadnjih desetletjih poročilo kaže, da je problem onesnaženja zraka še kako aktualen.

Nova dognanja kažejo, da že manjše koncentracije onesnaževalcev v zraku vplivajo na zdravje. Slovenija je po podatkih evropskega statističnega urada Eurostat iz leta 2011 po onesnaženosti s trdimi delci PM10 na desetem mestu v EU, po onesnaženosti z ozonom pa na kar tretjem.

Izpusti snovi, ki povzročajo zakisovanje in evtrofikacijo (dušikovi oksidi, žveplov dioksid, amonijak), so se sicer v zadnjem desetletju v Sloveniji zmanjšali za 73 odstotkov, izpusti predhodnikov ozona (dušikovi oksidi, ogljikov oksid, metan, organski ogljikovodiki brez metana) pa za 41 odstotkov.

Vrednosti vseh izpustov so pod dovoljenimi ciljnim vrednostmi, ki jih določa direktiva o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka. Primerjava izpustov plinov na prebivalca, ki povzročajo zakisovanje in evtrofikacijo, sicer po podatkih za leto 2010 uvršča Slovenijo na 15. mesto med državami EU.

"Evropa bo morala za dosego trajnostnejše poti zvišati ambicije in cilje ... "

Izvršni direktor EEA **Hans Bruyninckx** izpostavlja, da onesnaženje zraka škoduje zdravju in negativno vpliva na ekosistem. Velika večina prebivalcev po trenutnih standardih ne živi v zdravem okolju. "Evropa bo morala za dosego trajnostnejše poti zvišati ambicije in cilje trenutne zakonodaje na tem področju," je še opozoril.

Kakovost zraka je za mnogo ljudi bistveno vprašanje, je ob tem pojasnil evropski komisar za okolje Janez Potočnik. Izsledki raziskav kažejo, da se večina meščanov zaveda vpliva kakovosti zraka na zdravje, in pozivajo odločevalce k ukrepom na lokalni in državni ravni, tudi v času varčevanja in krize.

Med letoma 2009 in 2011 je bilo kar 96 odstotkov meščanov izpostavljenih povišanim koncentracijam finih trdih delcev PM2,5, kar 98 odstotkov pa jih je bilo izpostavljenim povišanim koncentracijam ozona.

Tudi nekatera podeželska območja se spopadajo s problematiko kakovosti zraka. Predvsem pa so ta območja zelo različna po državah EU.

Glavni povzročitelj raka zunanje onesnaževanje zraka

Zrak, ki ga dihamo, je vedno bolj onesnažen z mešanico snovi, ki povzročajo raka, opozarja svetovna zdravstvena organizacija, ki onesnažen zrak postavlja na prvo mesto povzročiteljev te bolezni.

Foto: Matej Povše